

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ HABER BÜLTENİ

TÜRKİYE ODALAR VE
BORSALAR BİRLİĞİ
BİLGİ HİZMETLERİ
DAİRESİ

İÇİNDEKİLER

- 1 Birleşmiş Milletlerden e-Devlet Çalışması
- 2 Mahkeme Celbi Tarihe Karşıyor
- 2 Avrupa Birliği'nden Arama Motorlarına Uyarı
- 3 TÜBİTAK'ın MarsSYS Yazılımı Askeri Tatbikata Çıkıyor
- 4 Veri Hırsızlığı Ticaret Haline Geldi
- 4 Bilgisayar Virüsü Sayısı 2,2 Milyara Ulaştı
- 5 ADSL Abone Sayısı 5 Milyonu Aştı
- 5 Hackerlar Hedef Değiştiriyor
- 6 GARTNER'in 2008 ve İlerisi İçin Bilişim Teknolojileri Öngörülleri
- 7 Veri Merkezi Otomasyonu Önem Kazanıyor
- 7 Spam 30 Yaşında
- 8 İnternet'i Paylaşmak Risktir

TOBB BİLGİ HİZMETLERİ DAİRESİ AYLIK BÜLTENİ MAYIS 2008 YIL 3 SAYI 29

BİRLEŞMİŞ MİLLETLERDEN E-DEVLET ÇALIŞMASI

Son zamanlarda birçok ülke, kamu yönetimlerini yeniden yapılandırarak, daha verimli, daha şeffaf ve daha hizmete odaklı yapmak için büyük bir çaba içine girmiştir.

Bu amaçla gelişmiş ülkeler, kendi organizasyon yapılarında yenilenmeye, kapasitelerini etkin kullanmaya, insan sermayesinden, bilgisinden, teknolojik ve finansal kaynaklardan daha fazla yararlanmaya başladılar. Bu kapsamda, uygun Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin kullanımı bu hedeflere ulaşabilmede çok önemli rol oynamaya başlamıştır.

İnovasyonu artırıcı bu gelişmelerden ötürü, Birleşmiş Milletler tarafından geniş kapsamlı "E-Devlet 2008" adlı araştırma yapılmıştır. Yapılan çalışmada, "2008 Telekomünikasyon Altyapı İndeksi" ölçülmüştür. İndeks, beş temel göstergenin ağırlıklı ortalamasının hesaplanmasıyla bulunmuştur. Bunlar; 100 kişi başına düşen bilgisayar, mobil telefon, telefon hattı, internet kullanıcı sayısı ile ve geniş bant kullanım oranı değerleridir.

E-Devlet hazır olabilirlik araştırmasını, Birleşmiş Milletler 5 ayrı bölgede değerlendirmiştir. Avrupa 0.64 indeks oranıyla lider durumdayken, Amerika 0.49, Asya 0.44, Okyanusya 0.43 ve Afrika 0.27 ile Avrupa'yı takip etmektedir. İsveç, 0.9157 ortalaması ile Amerika Birleşik Devletleri'ni geride bırakarak, lider olmuştur.

2008 araştırmasında ilk 3 sırada, 3 İskandinav ülkesinin yer alması son yıllarda bu ülkelerde yapılan yatırımların geri dönüşünün alınmaya başlandığını bir göstergesi olarak yorumlanabilir.

Bunlar; İsveç (0,9157), Danimarka (0,9134) ve Norveç (0,8921)'dir. ABD, 0.8644 indeks değeri ile 4. konumdadır. Türkiye ise bu değerlendirmede 0.4834 indeks değeri ile ancak 76. sırada yer almaktadır. Araştırmanın sonunda, ülkelerin e-Devlet alanında bir hayli yol kat ettikleri gözlenmektedir. Buna karşın 2005 yılı sıralamasında, 60. sırada yer alan Türkiye'nin, 2008 yılında 76. sıraya gerilemiş olması dikkat çekici bir noktadır.

Bu yılki, e-Devlet hazır olabilirlik sıralamasında, Avrupa ülkeleri en üst 35 ülke arasında %70'lik oranla yer alırken, Asya ülkelerinin ise %20'si bulunmaktadır. Avrupa ülkelerinin bu başarısı; genel olarak altyapıya ve özellikle geniş bant altyapısına yapılan yatırımlara bağlanabilir.

Raporun tamamına, <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/UN/UNPAN028607.pdf> adresinden ulaşabilirsiniz.

(sakcam@tobb.org.tr)

Ülke	2008 Indexi	2005 Indexi	2008 Sıralaması	2005 Sıralaması
İsrail	0.7393	0.6903	17	24
Birleşik Arap Emirlikleri	0.6301	0.5718	32	42
Kıbrıs Rum Kesimi	0.6019	0.5872	35	37
Bahreyn	0.5723	0.5282	42	53
Ürdün	0.5480	0.4639	50	68
Katar	0.5314	0.4895	53	62
Kuveyt	0.5202	0.4431	57	75
Suudi Arabistan	0.4935	0.4105	70	80
Lübnan	0.4840	0.4560	74	71
Türkiye	0.4834	0.4960	76	60
Umman	0.4691	0.3405	84	112
Azerbaycan	0.4609	0.3773	89	101
Gürcistan	0.4598	0.4034	90	83
Ermenistan	0.4182	0.3625	103	106
Suriye	0.3614	0.2871	119	132
Irak	0.2690	0.3334	151	118
Yemen	0.2142	0.2125	164	154
Bölge	0.4857	0.4384		
Dünya	0.4514	0.4267		

MAHKEME CELBİ TARİHE KARIŞIYOR

Adalet Bakanlığında yapılan bir toplantıda Adalet Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı ortaklaşa olarak Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) SMS Bilgi Sistemi'ni tanıttı.

UYAP SMS Bilgi Sistemi ile mahkeme kararları ve diğer adli işlemlerin SMS yoluyla ilgililerin telefonlarına gönderilmeye başlanacağını söyleyen bir yetkili, "Bu yolla avukatlar ve vatandaşlar dava açılması, icra takibi başlatılması, duruşma tarihi gibi bilgileri adli yeye gitmeden cep telefonlarına gönderilen kısa mesajlarla öğrenebilecekler" diye konuştu.

Proje ile vatandaşın, hakkındaki bir işlemten aracısız olarak en önce bilgi sahibi olacağını belirten yetkili; yargılama aşamasının onaylanmış tüm süreçlerinin şeffaf hale geleceğini ve Sistemin yaygın bir şekilde uygulanması ile adliyelerdeki iş yükünün azalacağını, işlemlerin hızlanacağını vurguladı. UYAP üzerinden onay süreci tamamlanan ve gönderilmesi uygun görülen işlemlere ilişkin veriler, belirlenen içerikle kullanıcıların cep telefonlarına SMS yolu ile iletilecek. Sistem çalışmaya başladıktan sonra ilk bilgilendirme SMS'i ile avukat ve vatandaşlara vekili ya da tarafı oldukları davayla ilgili ilk işlem hakkında somut bilgiler veren bir mesaj gönderilecek. İlk bilgilendirme SMS' den ücret alınmayacak. Kullanıcılar dilerse anlık sorgulama ile istedikleri bilgilere ulaşabilecek. Avukat ve vatandaşlar, anlık sorgulama ile herhangi bir abonelik söz konusu olmaksızın, öğrenmek istedikleri dava ya da işlemle ilgili kısa bir mesajı 4060'a göndererek, sistem tarafından kendilerine gönderilecek cevap SMS'i ile bilgi alabilecekler. Bilgi almak için sisteme gönderilecek kısa mesaj içeriklerine, Adalet Bakanlığı web sayfasından ulaşılabilir. Ücretsiz olacak bilgilendirme mesajından sonraki mesajlar 98 kuruş olarak fiyatlandırılacak.

BTHABER

AVRUPA BİRLİĞİ'NDEN ARAMA MOTORLARINA UYARI

Arama motorlarının kullanıcılarla ilgili bazı bilgileri kayıt altında tutması, Avrupa Birliği'nin de gündemine girdi. Geçtiğimiz günlerde, bir gizlilik paneli düzenleyen Avrupa Birliği bu panelde, Google ve Yahoo gibi internet arama motorlarının kullanıcılar ile ilgili verileri silmesi istendi ve kayıtların en fazla 6 ay boyunca tutulabileceğine vurgu yapıldı.

Hiç bitmeyen tartışmalardan biri olan internette gizlilik hakları konusu, Avrupa Birliği'nin gündemini de işgal ediyor. Özellikle arama motorlarının her aramadan sonra kullanıcılarla ilgili özel bilgileri indekslemesi ve saklaması birçok kullanıcıyı rahatsız ediyor. Google, bu anlamda kayıt altına alınan arama bilgilerinin 18 ay saklanmasına karar vermiş durumda. Yahoo ve AOL arama kayıtlarını 13 ay süresince ellerinde bulundururken, Microsoft 18 aylık süre zarfında internet kullanıcılarının arama kayıtlarını sistemlerinde tutuyor. Ancak bu sürenin oldukça uzun olduğunu savunan bazı araştırmacılar, bir arama motorunun kullanıcı bilgilerini 6 aydan fazla tutmasının geçerli bir nedeni olmadığını dile getirdi.

Panelde karar alanların politik bir yetkisi olmasa da, AB'nin bu yöndeki kararlarında etkin oldukları biliniyor. Panelden çıkan raporda, internet arama motorlarının kullanıcıların IP'sini ve adreslerini toplamasının veya arama kayıtlarını "cookie" kullanarak bilgisayarlara yüklemesinin AB normlarına aykırı olduğu ifade edildi.

Bilindiği gibi Google, Yahoo, Microsoft ve AOL gibi pek çok arama motoru, internet kullanıcılarının kayıtlarını bu normlara aykırı olarak tutuyor.

TÜBİDER

TÜBİTAK'IN MARSSYS YAZILIMI ASKERİ TATBİKATA ÇIKIYOR

TÜBİTAK Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü (UEKAE) bünyesinde yer alan İleri Teknoloji Araştırma Enstitüsü (İLTAREN), askeri telsiz, radyolink, radar gibi sistemler arasındaki uyumsuzluk, etkileşim ve girişimleri hesaplayabilen, ülke genelinde frekans planlaması ve tahsisini mümkün kılan Management and Analysis of Radio Spectrum System (MARSSys) yazılımını geliştirdi.

MARSSys Yazılımı askeri ihtiyaçların yanında sivil uygulamalara da cevap veriyor. Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından Türkiye genelinde kurulması planlanan meteoroloji radarlarına ve STM tarafından incelemeleri yürütülen Sahil Gözetleme Radarlarına ilişkin fizibilite çalışmalarında MARSSys kullanılıyor. UEKAE'nın geliştirdiği MARSSys Sistemi üzerindeki çalışmaların yakın gelecekte sayısal radyo ve video yayıncılığı alanında dünya pazarına hizmet verecek şekilde sürdürüldüğü belirtildi.

Sistemin, 5-14 Mayıs 2008 tarihlerinde Almanya'da gerçekleştirilecek "Combined Endeavor 2008/Electromagnetic Special Interest Group (CEEMSİG-08)" askeri tatbikatında, örnek frekans yönetimi sistemleri arasına kabul edildiği bildirilen yazıda, şu ifadeler yer verildi: "En yeni NATO standardına uyumlu olduğu bilinen tek sistem olan MARSSys ile bir ülkenin askeri telsiz, radyolink, radar gibi sistemleri arasındaki enterferans etkileşimi olarak adlandırılan olumsuzluklar hesaplanmakta ve ülke genelinde frekans planlaması ve tahsisi mümkün olabilmektedir. MARSSys Sistemi ile Türkiye'nin de yer alacağı CEEMSİG-08 Askeri Tatbikatına, toplam 41 ülke ile NATO Consultation, Command and Control Agency -NATO Danışmanlık, Komuta ve Kontrol Kuruluşu (NC3A) ve South Eastem European Brigade-Güney Doğu/Balkan Avrupa Tugayı (SEEBRIG) kuruluşlarının katılım sağlaması ile üye ülke ve kuruluşlara ait muhabere alt

yapılarının birlikte-işlerlik testlerinin yürütülmesi planlanmıştır."

Türkiye'nin tatbikata, MARSSys Projesi'ne ilişkin uzman proje personeli ile katılacağı bildirilen yazıda, "MARSSys Sistemini tedarik yoluyla 2004 yılından beri kullanmakta olan SEEBRIG'in de tatbikata, MARSSys Sistemi ile katılım sağlayacağı öğrenilmiş ve tarafımızdan danışmanlık hizmeti talep edilmiştir. Almanya'da tüm diğer ülke temsilcilerine verilecek MARSSys eğitimlerine ilave olarak, SEEBRIG temsilcilerine TÜBİTAK UEKAE'nın Gebze tesislerinde eğitim verilmesi karşılıklı olarak koordine edilmiştir" denildi.

Öte yandan, TÜBİTAK UEKAE İLTAREN yetkililerinin verdiği bilgiye göre, UEKAE'nın frekans yönetimi konusunda edindiği bilgi birikimi, yurtiçi ve yurtdışı kaynaklı ilgili alanlardaki ihtiyaçların karşılanması için enstitünün adreslenmesini sağlıyor. UEAKE'nın bu alandaki çalışmalarından biri NATO tarafından 17 Ekim 2007 tarihinde ilan edilen "The On-Line Spectrum Management Database for NATO" yazılımı alımına ilişkin ihalede gerçekleşti.

TÜBİTAK UEKAE, ihaleye 30 Kasım 2007 tarihinde diğer aday ülkelerle birlikte katılım sağladı. Yaklaşık 3 ay süren NATO değerlendirme süreci sonucunda TÜBİTAK UEKAE projeyi gerçekleştirmekle görevlendirildi. TÜBİTAK UEKAE'nın kazandığı bu NATO ihalesi, tüm NATO ülkelerinin frekans yönetimi ve veri değişimi alanında yeniden oluşturulacak bilişim altyapısını üretmeyi hedefliyor. Ayrıca, TÜBİTAK UEKAE 2005 yılından bu yana frekans yönetimi alanında NATO tarafından geliştirilen yeni bir standardın teknik çalışma grubunda ABD, İngiltere ve Hollanda ile birlikte Türkiye'yi temsil ederek, Türkiye'yi, standart belirleyen 4 ülkeden birisi olma avantajına kavuştu.

BTHABER

VERİ HIRSIZLIĞI TİCARET HALİNE GELDİ

InfoSecurity Europe bilgisayar güvenliği konferansında konuşan uzmanlar, binlerce internet hırsızının bu tip online hizmet vermeye başladıklarını belirterek, web üzerinden işlenen suçların patladığını, polise bu sorunun çözümü için çağrıda bulunduklarını kaydettiler.

3 gün süren toplantıda, siber suçların karşısında, tehdidin büyüklüğü nedeniyle yakın bir ittifak kurulmasının gerekliliğine işaret eden uzmanlar, internet suçlularının son taktığının, hassas bilgileri, kendi suç aleti server'larıyla elde etmek yerine üçüncü taraflardan satın almak olduğuna dikkat çektiler.

İnternet güvenliği şirketi Finjan'dan Yuval Ben-İzak, hastaların tıbbi geçmişleri, kargo ve malların teslimi ile ilgili bilgiler, şirket e-postaları veya personelin emeklilik ayrıntıları gibi bilgileri satanları ortaya çıkardıklarını belirterek, "Bu veriler sadece tek bir hacker'ın server'ında bulundu, bu bilgilerin satılmak üzere toplandığını düşünüyoruz" dedi. Bu bilgilerin bazı forumlarda pazarlandığını belirten Ben-İzak, sadece birkaç dolara satılan kredi kartı ayrıntılarının yanında büyük şirketlere ait kritik verilerin 300 dolara kadar alıcı bulunduğunu söyledi.

Network güvenliği firması BT Counterpane'in kurucusu Bruce Schneier de internetin kriminal faaliyetin yuvası haline geldiğini belirterek, internet suçlularının sürekli yeni taktik geliştirdiklerini, gelecek yıl ne yapacaklarını şimdiden kestirmenin güç olduğunu kaydetti. Konferansa katılan Sophos güvenlik firmasından uzmanlar da çoğu lise öğrencisi genç hacker'ların eski tarz taktiklere yöneldiklerini belirterek, 90'lı yılların başında görülen bilgisayar virüslerinin yeniden gündemde olduğuna dikkat çektiler.

TÜBİDER

BİLGİSAYAR VİRÜSÜ SAYISI 2,2 MİLYARA ULAŞTI

Alanında uzman bir güvenlik firmasında çalışan analistlerinin verdiği bilgiye göre, 2007'de İnternet'te kaydedilen, virüsler, solucanlar ve Truva atları dahil yeni sakıncalı programların sayısı, 2006 (535.131) sonuçlarına göre dört katlık bir artış gösteren 2.227.415'e eşit oldu.

Tespit edilen sakıncalı programların toplam hacmi, 2007'de 354 GB'ı buldu.Yıl bitmeden önce, ileri gelen anti virüs uzmanlarının birçoğu, kötücül programlardaki bu olağanüstü artışı uç noktadaki bir durum olarak adlandıırıyordu. Bazı anti virüs şirketleri, tehditlerin tüm miktarıyla etkili olarak savaşmaktan, açıkça yoksundu.

Yine de, uzmanlara göre 2008 için yıl sonu sonuçları, çok farklı bir eğilim gösterecek. Yeni kötücül programların sayısında dört kat değil ama 10 katı bir artış tahmin ediyorlar - 20 milyondan fazla bir artış.

Niceliğe ek olarak, sakıncalı programların kalitesi de geliyor. Adı çıkmış Zhelatin (diğer adıyla Fırtına Solucanı) gibi, düşmana ait davranış ve yayılma metotlarını büyük ölçüde gösteren yeni ve daha karmaşık örnekler ortaya çıkıyor.

Güvenlik firması, 2007'de, anti virüs veritabanlarına eklenen yeni imza sayısının, 250.000 olduğu bildiriliyor. Şirket uzmanlarının tahminine göre, 2008'de veritabanlarına 1 milyon yeni imza eklenecek. Şirketlerin anti virüs uzmanları tarafından geliştirilen yeni teknolojilerin yardımıyla, yeni imzaların sayısında dört katlık artış için, sakıncalı yeni programların sayısındaki 10 katlık artışla savaşmak mümkün olacak. Bu teknolojiler, kötücül programların düzinelercesini veya yüzlerce farklı tipini dahi başarılı bir şekilde etkisizleştirmek için aynı imzaya imkan veriyor.

TÜRK İNTERNET

ADSL ABONE SAYISI 5 MİLYONU AŞTI

Türkiye’de özellikle geniş bant internet kullanıcı sayısı önemli bir artış gösterdi. 2007 yılı sonu rakamlarına göre Türkiye’de ADSL abonesi sayısı 5 milyonu aştı.

Öte yandan, internet erişimi konusunda uzman, Londra merkezli bağımsız araştırma firması Point Topic tarafından Mart ayı sonunda yayınlanan “Dünya Genişbant İstatistikleri” (World Broadband Statistics) raporunun “Dünya Genişbant İstatistikleri 2007 4. Çeyrek” (World Broadband Statistics Q4 2007) bölümünde 2007 yılı sonuçları açıklandı.

Her 3 ayda bir yayınlanan rapora göre, 2005-2007 yılları arasında Avrupa’da abone sayısı 1 milyon ve üzerinde olan ülkeler içinde ADSL abonesi sayısı en hızlı artan ülke Türkiye oldu.

İletişim altyapısının yenilenmesi, tüm bölgelerde kırsal şebekelerin dönüşümü ve sistem bakımının yapılmasına yönelik projeler ile 2005 ile 2010 yıllarını kapsayan dönemde yapılacağı bildirilen yatırımlar ile beraber grafiğin daha da yükselmesi hedefleniyor.

Geçtiğimiz Şubat ayında internet bağlantısının hızlanması ve yurtdışı merkezli internet sitelerine erişimin kolaylaşması için internet yurtdışı çıkış hızı 157 Gbps’ye yükseltildi. Yine aynı amaçla 2007 yılında Londra, Amsterdam ve Frankfurt’ta ses ve veri iletimini kapasitesi artırılarak uluslararası ara bağlantılar hızlandırılıp daha kaliteli hale getirilen POP (Point of Presence) noktaları açıldı.

Raporun tamamına <http://point-topic.com/content/operatorSource/profiles2/turkey-broadband-overview.htm> adresinden ulaşılabilir.

TÜRK.INTERNET

HACKERLAR HEDEF DEĞİŞTİRİYOR

Yazılımları hacklemek artık eskiye oranla daha kolay ve hiç yazılımla ilgili bilgisi olmayanlar bile bir yazılımı artık günümüzde rahatlıkla hackleyebiliyor. Ancak gerçek hackerlar artık yazılımları hacklemekle uğraşmıyorlar. Onların yeni bir hedefi var: Mikroişlemciler!

Illinois Üniversitesi’ndeki bilim adamlarına göre yakın gelecekte bir yazılımı hacklemek artık çok önemli bir olay sayılmayacak. Çünkü onlara göre hackerların hedef tahtasında artık mikroişlemciler var.

Yapılan yeni araştırmalar da gösteriyor ki bilgisayarları arka kapılara karşı çaresiz bırakmak için çipleri değiştirmek artık mümkün ve bunun anlaşılması şu an için imkan dahilinde değil. Konunun ciddiyetinin daha net anlaşılması için, araştırmacılar San Francisco’da Usenix Workshop isimli bir güvenlik konferansında böylesi bir saldırının bir demo’sunu hazırladı.

Bu demo, Linux işletim sisteminin altında çalışan bir işlemcinin, nasıl tamamen hackerlara karşı çaresiz bırakıldığını göstermesi bakımından da oldukça önemliydi. Bu demo ile, zararlı firmware yüklenmiş çipe, saldırganların bilgisayarlara sızmasına olanak tanıyan komutların çipe girilmesinin ardından, bir işlemcinin hackerlara karşı nasıl biçare kaldığı ortaya çıktı.

Illinois Üniversitesi’ndeki bilim adamlarının başında yer alan Samuel King, bu durum için "bu gerçekten mükemmel şekilde hazırlanmış bir arka kapıya benziyor." ifadesini kullandı. Ona göre çipi hacklemek işin kolay kısmı. King’e göre, onun takımı, demo’da yer alan çipin bir milyon logic kapısından sadece 1341’iyle oynayabilmiş. Yani aslında sistemi hacklemek için tüm yapılması gereken şey ise işlemciye özel bir network paketi göndermek.

GARTNER'IN 2008 VE İLERİSİ İÇİN BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖNGÖRÜLERİ

2008 ve İlerisi İçin Gartner'ın Bilişim Teknolojileri Bölümlerine Yönelik Öngörülerini 2008 ve ilerisine dönük öngörüler ister istemez, çevrecilik, bilişim teknolojilerinin

yaygınlaşması ve ticari emtia olması, BT hizmetleri ve servisleri için farklı sunum modellerinin ortaya çıkması gibi konuları kapsayacaktır. Bu raporda bu temel trendlerin etkileri ve diğer belirgin teknolojilere geleceği incelenmektedir.

Ana Bulgular

- Çevresel sorunlar ve çevreci baskı, sistemlerin ve hizmetlerin satın alınmasında gündeme gelecek, firmaların çevreye olan duyarlılığı bir tercih nedeni olarak ortaya çıkacaktır.
- Farklı hizmet alımı ve sunumu modelleri Bilgi İşlem Bölümlerinin nasıl yatırım, bütçeleme ve harcama yaptığını etkilemektedir
- Tüketiciler, teknolojik kararlarda belirleyici olmaktadır

Öneriler

- Çevre sorunlarına yönelik çalışmalar ve çevresel konularda tutarlı bir davranış için çalışmalara başlanması
- BT bütçe kararlarını, hizmet bazlı satın alma yöntemlerine yöneltilmesi
- Yeni teknolojiler ve servislerin seçimlerinde, BT ve son kullanıcılar arasında bir işbirliği modeli ile karar verilmesi

Öngörüler

2011'de, Apple Pazar payını ikiye katlamış olacak

2010'da, PC donanımı alımlarında kurumların %75'i, CO2 salımlamasını ve enerji tüketimi bir satın alma kriteri olarak kullanmaya başlayacak

2012'de, mobil çalışanların yaklaşık %50'si, notebook bilgisayarlarını, aynı işlevi sunan başka cihazların varlığı nedeni ile, artık evde bırakacak

2009'da, ticari yazılımların %80'inin içinde açık kaynak teknolojisinin bazı parçaları bulunacak

2009'da, BT bölümlerinin asgari üçte biri, BT hizmet ve ürünlerini satın alırken, en az bir veya daha fazla çevresel faktörü değerlendirme kriterleri içinde bulunduracak

2011'e kadar, evlerdeki ve işyerlerindeki 3 boyutlu yazıcılar, 2006'daki sayılarının 100 misli fazla olacak

2010'a kadar, son kullanıcıların tercihleri, BT bölümlerinin satın aldığı bilişim hizmet ve ürünlerinin yaklaşık yarısını, yönlendirecek

2012'ye kadar, ticari yazılım uygulamalarının asgari üçte biri, lisans modeli yerine yazılım aboneliği şeklinde olacak.

Diğer detaylar : 8 Ocak 2008 tarihli, "Gartner's Top Predictions for IT Organizations and Users, 2008 and Beyond" ID Number: G00154035 raporunda.

VERİ MERKEZİ OTOMASYONU ÖNEM KAZANIYOR

Bağımsız bir araştırmaya göre, her zaman BT kuruluşlarının iş öncelikleri ve hedefleri ile hizmetlerini ilişkilendirmelerinde önemli bir rol oynayan “Veri Merkezi Otomasyonu” konusu gelecek 1-2 yıl içinde giderek daha da önemli hale gelecek.

Araştırma ABD, EMEA ve APAC'taki 250 milyon dolardan fazla yıllık gelire sahip şirketlerin 300 CIO ve diğer üst düzey BT yöneticileri arasında yapıldı. Sonuçlara göre şirketlerin veri merkezi otomasyonu ile ulaşmayı hedefledikleri en önemli üç amacın ayakta kalma süresi/iş sürekliliği, performans yönetimi ve iş taleplerindeki değişikliklere dinamik olarak yanıt verebilme olduğu ortaya çıktı. Ayrıca EMEA (%24) ve APAC (%19) ile karşılaştırıldığında, araştırmaya ABD'den katılanların yüksek bir yüzdesi (%40) “uyumluluk” ve “denetim” konularını en önemli hedef olarak tanımladı. Konuyla ilgili bir yetkili şunları söyledi: “BT liderleri, iş hizmeti sunumunu en uygun hale getirmek ve rekabet avantajı kazanmak için görüş ve otomasyon düzeylerini artırmaları gerektiğini biliyorlar. Veri merkezi otomasyonu gerçek kurumsal esnekliğin sağlanmasına yardımcı olmak üzere, BT'nin yalnızca yazılım sunma ve iş planlamanın ötesine geçmesine yardımcı oluyor. Bunun yanı sıra BT altyapısının gerçek zamanlı iş dinamiklerine göre hızlı yanıt verebilir ve ölçeklenebilir olmasını sağlıyor.” Araştırmaya katılanlara göre otomasyonun en önemli yararları arasında daha yüksek işletimsel verimliliği ve gelişmiş hizmet düzeyi kullanılabilirliği sağlaması ve BT hizmetlerini iş önceliklerine göre, daha yüksek kullanılabilirlik ve minimum insan hatasıyla sağlaması bulunuyor.

Araştırmanın tam sonuçları için <http://www.ca.com/dca/survey> adresi ziyaret edilebilir.

BT DÜNYASI

SPAM 30 YAŞINDA

İnternet kullanıcılarını her geçen gün daha da fazla rahatsız eden "spam" (reklam amacı taşıyan istenmeyen elektronik posta) 30 yaşında.

Günümüzde var olmayan DEC enformasyon şirketinin bir çalışanının 3 Mayıs 1978'te, ABD'deki yaklaşık 400 kişiye gönderdiği reklam mesajı, ilk spam olarak kabul ediliyor.

Günümüzde "spam"ler milyonlarca internet kullanıcılarını olumsuz etkilerken, koruması olmayan sanal posta kutularını dolduruyor. 30 yılda "spam" yollama yöntemlerinde de büyük değişiklik oldu. İlk "spam"i gönderen kişi, alıcı adreslerini tek tek yazmak zorundaydı, ancak günümüzdeki virüsler ve programlar sayesinde "spam"ler binlerce adrese aynı anda gönderilebiliyor.

Google'ın elektronik posta hizmeti Gmail yetkililerine göre, internet kullanıcılarının Gmail adreslerine gönderilen "spam" sayısı son 4 yılda 4 kat arttı. Bunun yanında şirketin elektronik posta filtresi sayesinde, "spam"lerin sadece yüzde 1'i kullanıcılara ulaşıyor.

30 yılda "spam"lerin içeriği ve gönderilme amaçlarında da büyük değişiklik oldu. İlk gönderilen "spam" yeni piyasaya sürülen bir ürünün reklamıken, bugün kendilerini Nijeryalı prensler ya da ölen Afrikalı diktatörlerin yakınları olarak tanıtan kişiler, kolay para kazanma vaadiyle dolandırıcılık amacıyla binlerce kişiye "spam" gönderiyor.

FBI'nın yıllık raporuna göre, ABD'de geçen yıl internet üzerinden dolandırılan kişilerin kaybettiği toplam para 239 milyon dolar (yaklaşık 315 milyon YTL) oldu. Bu kişilerin, yüzde 75'i kendilerine yollanan "spam"lerle dolandırıldı.

INTERNETHABER

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ BİLGİ HİZMETLERİ DAİRESİ

Aylık Bilişim Teknolojileri
Haber Bülteni
Yıl: 3 Sayı: 29
Mayıs 2008

Her ayın ilk iş günü elektronik
olarak yayınlanır ve dağıtılır.

Atatürk Bulvarı No : 149
Bakanlıklar ANKARA
Tel : 312-413 80 00
Faks : 312-425 48 54
E-posta : sinan@tobb.org.tr

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ HABER BÜLTENİ

TOBB BİLGİ HİZMETLERİ DAİRESİ AYLIK BÜLTENİ

INTERNET'İ PAYLAŞMAK RİSKTİR

Dial-Up yani çevirmeli bağlantıların yerini, ADSL ve diğer geniş bant alternatiflerinin almasıyla hızlı ve kaliteli Internet, düşük fiyatlarla kullanıcıların kolayca elde edebileceği hale geldi.

ADSL teknolojisinin devreye girmesiyle Internet'e yüksek ücretlerle düşük hızda girme dönemi artık tarih oldu.

Uygun modemleri alarak geniş bandın keyfini süren kullanıcıların bazıları aynı apartmanda oturduğu tanıdıklarıyla mevcut bağlantılarını paylaşarak her ay ödedikleri fatura bedelinden tasarruf etmeyi keşfettiler ancak söz konusu bu durumun suç teşkil ettiğini ya düşünmediler ya da bilmezlikten geldiler.

Aslına bakılırsa bu durum orijinal bir filmi kopyalayaarak bir arkadaşına vermeye benzer. Satın alınan hizmet, bir başkasıyla paylaşıldığından dolayı; diğer kullanıcı kendisi için yeniden Internet hizmeti almaya gerek duymayacaktır.

Diğer taraftan ortak Internet kullanımında bağlantı paylaşılabilir bile sorumluluk sadece hizmetin resmi sahibine ait olacaktır. Bağlantıyı paylaşanlardan birisinin illegal bir harekette bulunması halinde yapılacak bir takibatta sorumluluk tamamen bağlantı sahibine ait olacaktır. Söz konusu kişi durumun kendisinden değil de hizmeti paylaştığı diğer kişiden kaynaklandığını söylerse zaten yasak olan bu eylemini kabul ettiği için bütünü zor durumda kalacaktır.

Kullanıcıların çoğu bağlantılarını paylaştıkları kişileri tanıdıklarını ve söz konusu ortaklarının yasal olmayan işlerde bulunmayacağını düşünebilirler ancak burada dikkat edilmesi gereken bir

nokta ortaya çıkıyor. İnsanlar, bilgisayarlarının daha önceden bulaşmış zararlı bir yazılım yüzünden kötü niyetli kişiler tarafından yasa dışı olarak kullanılabilceğini de düşünmelidirler.

Bilinçli bir şekilde bağlantılarını paylaşan insanların yanında bir de sahip oldukları Internet'in başkaları tarafından izinsiz olarak kullanıldığından habersiz olan kullanıcılar da var...

Özellikle kablosuz bağlantılarda karşılaşılan izinsiz paylaşım çok daha fazla risk içermektedir. Her şeyden önce ağa dahil olan kimse ağ sahibinden izin almadığı için yasa dışı bir eylemde bulunmuş olur. Daha en baştan böyle bir tavır sergileyen kişinin kablosuz ağın sahibinin bilgisayarını tehdit etmesi, zararlı yazılım bulaştırması ve ağdaki diğer bilgisayarlarda bulunan bilgileri çalması hiç de uzak bir ihtimal değildir.

Bilindiği gibi bir çok hacker yaptıkları illegal işlerden dolayı yakalanmamak için başkalarının ağlarından Internet'e erişirler. Böylece yapılacak bir soruşturmada IP numarasını takip edecek yetkililer, asıl suçlu yerine; masum bir kullanıcıya ulaşacaklardır.

İstenmeyen bu tip durumlarla karşılaşmamak için kullanıcıların uygulayabilecekleri birkaç küçük önlem büyük ölçüde yeterli olacaktır.

Her şeyden önce modemin, varsa kablosuz ağ (Wireless LAN) özelliği kullanılmadığı zamanlarda kapatılmalıdır. Böylece istenmeyen kişiler ağa giremeyecek ve kablosuz Internet'ten yararlanamayacaklardır.

Wireless özelliğinin kullanılabilmesi için kurulan ağa bir ad verilir. Eğer kullanıcı

sonradan bir ad vermediyse ağın adı modemin marka ve modeline göre belirlenmiş varsayılan bir isim olur. Çevrede kablosuz ağlara sızlamak isteyen kişiler bu isimleri görerek bahsi geçen ağlara bağlanmaya çalışırlar. Bu durumu önlemek için modemin ayarlarından ağın isminin yayınlanması özelliği devre dışı bırakılmalıdır. Bu işlemten sonra artık ağa bağlanmak isteyen kişi ağın adını bilmek ve yazmak zorunda kalacaktır.

Kablosuz ağdan yararlanabilecek bilgisayar ve palm gibi cihazların donanımsal olarak bir MAC numarası vardır. Modem ayarlarından izin verilmek istenen aygıtların MAC adresleri ilgili yere yazılarak sadece belirtilen aygıtlara erişim izni verilebilir.

Kablosuz ağa atanacak şifrelerde büyük ölçüde etkili olacaktır. Böylece Internet kullanmak isteyen kişi ağa bağlanmak için gerekli olan şifreyi yazdıktan sonra hiçbir işlem yapamayacaktır.

Yukarıda sözü edilen önlemleri uygulayabilmek için her marka ve model modemde uygulanması gereken adımlar birbirinden farklılık gösterebilir. Bu nedenle modemin kullanma kılavuzu veya web sayfalarındaki destek bölümlerine başvurulması kullanıcıların işini büyük ölçüde kolaylaştırır.

En son olarak da ağ durumunu izleyebilen bir güvenlik duvarı yazılımı kullanılarak mevcut ağa sızma girişimleri fark edilerek gerekli önlemler alınabilir.

(sinan@tobb.org.tr)